

แนวทางการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

The Guideline of the Information System of Phusangwitthayakhom School under the Secondary Educational Service Area 36

นางชฎานันท์ หมดสังข์^[40]

อาจารย์ ดร. พูนชัย ยาวีราช^[41]

อาจารย์ ดร.สุวดี อุปปินใจ^[42]

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียน ภูซางวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 2) เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการของโรงเรียนภูซางวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ทั้งหมด 51 คนประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 3 คน, ครูผู้ปฏิบัติงานด้านสารสนเทศจำนวน 8 คน, ครูผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศของโรงเรียน จำนวน 39 คน ในปีการศึกษา 2558 และผู้เชี่ยวชาญด้านระบบสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จำนวน 1 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์ นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอ เป็นตารางและความเรียง

ผลการศึกษา พบว่า การบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคมทั้ง 5 ขั้นตอน โดยภาพรวมมีคุณภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า ขั้นการรวบรวมข้อมูลมีคุณภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ขั้นการตรวจสอบข้อมูล มีคุณภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนขั้นการประมวลผลข้อมูล ขั้นการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ และขั้นการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ มีคุณภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย สำหรับแนวทางการจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียน พบว่า ขั้นการรวบรวมคว

---

[40] นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

[41] [42] อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

มีการประชุมการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นการตรวจสอบ ควรตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องและให้เป็นปัจจุบัน ขั้นการประมวลผลข้อมูล ควรมีการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ขั้นการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ควรนำเสนอข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียน และขั้นการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ควรเก็บบันทึกข้อมูลด้วยระบบโปรแกรม Database Server และระบบโปรแกรม Cloud Server และควรจัดเก็บสำรองข้อมูลไว้ หากข้อมูลชำรุดเสียหายจะสามารถนำข้อมูลกลับมาใช้ ประโยชน์ได้

Abstract

The objectives of this study were; to investigate the current states of information system administration of Phusangwitthayakhom school under the Secondary Educational Service Area 36, to study the problems of information system administration of Phusangwitthayakhom school under the Secondary Educational Service Area 36, and to study the developing of information system guidelines for Phusangwitthayakhom school under the Secondary Educational Service Area 36. The sample size included 51 persons consists of 3 administrators, 8 teachers who worked in the part of information system, 39 teachers who worked related with the information system in 2015 academic year as well as 1 educational information technicians under the Secondary Educational Service Area 36. The materials and methods are self-administration questionnaires, check list form, five ratio estimation form and in-depth interview form. Data was analyzed through the mean, percent, and standard deviation. Then, the data is presented by table and essay.

This study indicated that the quality of practice the information system administration at Phusangwitthayakhom school under the Secondary Educational Service Area 36 as a whole was medium. Regarding the consideration of 5 individual steps, collecting data was at a high level whereas checking data was at a medium level. Conversely, processing data, presenting data, and uploading data were low. In term of the guidelines information system for Phusangwitthayakhom school, the workshop for data collection and computer-based software should be provided, i.e. on-line questionnaire. Data checking should be currently checked and uploaded data. Moreover, data reporting should have been presenting on school website. Data

management should be uploaded in Database server and also Cloud Service, these more effective for heavy data and also maintain data to protect the data for useful to reinstall data in advance.

บทนำ

ความก้าวหน้าทางด้านการสื่อสารในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อมูลข่าวสารจึงมีความจำเป็น ดังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดในมาตรา 56 ความว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือส่วนราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น หรือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล” ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ และในส่วนของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (มาตรา 66) ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ระบบสารสนเทศมีความสำคัญต่อการบริหารงานทุกระดับองค์การ ผู้บริหารควรตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการสารสนเทศของหน่วยงาน เพื่อให้ได้สารสนเทศที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ในการบริหารงาน จากระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารข้อมูลสารสนเทศของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554 ที่ได้ยกเป็นตัวอย่างข้างต้นนั้น โรงเรียนกุชฆาตวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ได้นำแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบซึ่งจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ และจากผลการประเมิน ตรวจสอบ ทบทวน และประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยต้นสังกัด ที่ ศธ 04266/532 ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2557 ได้สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา โดยใช้เครื่องมือตรวจสอบตามองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มีจุดที่ควรพัฒนา คือ ควรจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ให้เป็นหมวดหมู่ครอบคลุม และเป็นปัจจุบันและควรนำระบบเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการให้ข้อมูลสารสนเทศกับคณะกรรมการประเมิน

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัย จึงมีความต้องการดำเนินการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนกุชฆาตวิทยาคม โดยการจัดการสารสนเทศตาม 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผล

ข้อมูล ชั้นการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ชั้นการเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อเป็น
ตัวชี้ทิศทางการบริหารจัดการระบบสารสนเทศต่อผู้บริหารโรงเรียนให้ปรับประยุกต์ใช้ระบบ
สารสนเทศให้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคม สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการของโรงเรียนภูซางวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซาง
วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ประโยชน์ของการวิจัย

ด้านความรู้

ทำให้รู้สภาพและปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนเพื่อได้แนวทาง
การพัฒนาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ด้านการนำไปใช้

1. ผู้บริหารสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการบริหารงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซาง
วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการสนับสนุนการพัฒนาระบบ
สารสนเทศของหน่วยงานได้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา

เนื้อหาของการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการระบบ
สารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
คือ สภาพปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศทั้ง แบ่งเป็น 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มงาน
วิชาการ กลุ่มงานอำนวยการ กลุ่มงานกิจการนักเรียน และกลุ่มบริหารงานทั่วไป ขั้นตอนการ
จัดการสารสนเทศ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการรวบรวมข้อมูล ขั้นการตรวจสอบข้อมูล ขั้นการ

ประมวลผลข้อมูล ขั้นการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ขั้นการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 2)

2. ด้านประชากร

กลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนภูซางวิทยาคม จำนวน 80 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จำนวน 1 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 สภาพการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งสิ้น 50 คนดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 1 คน และรองผู้อำนวยการ จำนวน 2 คน
2. ครูปฏิบัติงานด้านสารสนเทศของโรงเรียน จำนวน 8 คน
3. ครูที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสารสนเทศของโรงเรียน จำนวน 39 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคมโดยแบ่งการบริหารงานเป็น แบ่งเป็น 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มงานวิชาการ กลุ่มงานอำนวยการ กลุ่มงานกิจการนักเรียน และกลุ่มบริหารงานทั่วไป เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การให้ค่าคะแนนการปฏิบัติ ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านสารสนเทศของโรงเรียน ที่มีต่อระดับการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคม 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูล ขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล ขั้นตอนการนำเสนอและสารสนเทศ ขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนภูซางวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลโรงเรียนจำนวน 50 คน
2. ผู้ศึกษานำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล พร้อมกับแบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนและครู จำนวน 50 คน

การจัดทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบบรรยาย
2. การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป
  - 2.1. สถิติพื้นฐานที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ
    - 2.1.1. วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงโดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
    - 2.1.2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) โดยใช้สูตร
    - 2.1.3. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยหาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์
    - 2.1.4. แบบสอบถามตอนที่ 2 การแปลความหมายข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคม คำนวณโดยใช้คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้ง 5 วิธีแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายและแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์การแปลผลข้อมูล ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 13)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 ปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต36

1. ผู้วิจัยเป็นผู้วิเคราะห์ปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศโดยวิเคราะห์จากคู่มือเอกสาร หนังสือ SAR ของโรงเรียน โครงการ กิจกรรมการดำเนินงานของโรงเรียน บันทึกการประชุม คู่มือเกี่ยวกับระบบสารสนเทศและระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารข้อมูลสารสนเทศ พ.ศ.2554 เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการด้านข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน

2. การจดบันทึกรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศจากเอกสารต่างๆในแบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร

3. สรุปสาระสำคัญของผลการวิเคราะห์เอกสารต่างๆ การเปรียบเทียบกับคู่มือเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 3 แนวทางการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งสิ้น 12 คน ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบสารสนเทศของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 คือ ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานระบบสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จำนวน 1 คน

2. ผู้บริหารโรงเรียนใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 1 คนและรองผู้อำนวยการ จำนวน 2 คน

3. ครูที่ปฏิบัติงานด้านระบบสารสนเทศของโรงเรียนจำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาเป็นผู้บันทึกการสัมภาษณ์ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้ปฏิบัติงานด้านสารสนเทศ และผู้เชี่ยวชาญด้านระบบสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคม

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขออนุญาตจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์เกี่ยวกับด้านระบบสารสนเทศ
2. ผู้ศึกษาสร้างคำถามในแบบสัมภาษณ์นำคำถามในแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอรับข้อเสนอแนะและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

การทํากับข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) สรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการระบบสารสนเทศทั้ง 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนตรวจสอบข้อมูล ขั้นตอนประมวลผลข้อมูล ขั้นตอนนำเสนอและสารสนเทศ ขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ดำเนินการจัดทํากับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ในรูปแบบการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 พบว่า การบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียน ทั้ง 5 ขั้นตอน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ขั้นตอนรวบรวมข้อมูล รองลงมา คือ ขั้นตอนตรวจสอบข้อมูล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขั้นตอนนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ และขั้นตอนจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ
2. ปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 พบว่าการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียน ซึ่งมีปัญหา ดังนี้

1) ขั้นการรวบรวมข้อมูล พบว่า โรงเรียนได้วางแผนและดำเนินการเก็บข้อมูลจริงแต่ข้อมูลที่เก็บรวบรวมนั้น ยังขาดการรวบรวมข้อมูล 2) ขั้นการตรวจสอบข้อมูล พบว่า โรงเรียนขาดการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นหมวดหมู่ จึงเป็นผลให้เกิดอุปสรรค ปัญหาในด้านการตรวจสอบข้อมูล ดังนั้น การตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลนั้นทำได้ยาก รวมถึงความเป็นปัจจุบันของข้อมูล 3) ขั้นการประมวลผลข้อมูล พบว่า ในการประมวลผลข้อมูลให้เป็นสารสนเทศของโรงเรียนยังไม่มี การจัดหมวดหมู่ของข้อมูล ขาดการกำหนดรูปแบบของผลลัพธ์ที่ชัดเจนทำให้ข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไม่ตรงกับความต้องการและการนำไปใช้ประโยชน์ 4) ขั้นการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ พบว่า สารสนเทศของโรงเรียนทั้ง 4 กลุ่มงานสื่อความหมายไม่ชัดเจน ไม่ตรงกับความต้องการในการนำไปใช้ด้านต่างๆ โรงเรียนมีการเผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์ข้อมูลน้อย 5) ขั้นการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ พบว่า โรงเรียนได้จัดเก็บส่วนที่เป็นข้อมูลและส่วนที่เป็นสารสนเทศไว้ในสื่อต่างๆ แต่ไม่ได้เป็นหมวดหมู่ของแต่ละกลุ่มและไม่มีระบบการเก็บข้อมูลที่ชัดเจน

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียน

3.1 ขั้นการรวบรวมข้อมูล โรงเรียนแบ่งการบริหารงานออกเป็น 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มงานวิชาการ กลุ่มงานอำนวยการ กลุ่มงานกิจการนักเรียน กลุ่มงานทั่วไป ซึ่งแต่ละงานมีการประชุมชี้แจงแก่บุคลากรที่ทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลให้เข้าใจในหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ และมีนโยบายการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการให้เป็นสารสนเทศอย่างชัดเจน แต่มีการวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ครอบคลุมภาระงานอย่างเป็นระบบน้อย รวมถึงนโยบายการบูรณาการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นองค์รวมกัน ทำให้การจัดเก็บข้อมูลซ้ำซ้อน แนวทางการจัดควรมีการประชุมการเก็บรวบรวมข้อมูลของงานทั้ง 4 กลุ่มงาน การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบสำรวจ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบเก็บข้อมูลออนไลน์

3.2 ขั้นการตรวจสอบข้อมูล แนวทางการจัด โรงเรียนควรมีการแต่งตั้งบุคลากรในการตรวจสอบข้อมูล โดยพิจารณาจากความรู้และความสามารถของทั้ง 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มงานวิชาการ กลุ่มงานอำนวยการ กลุ่มงานกิจการนักเรียน กลุ่มงานทั่วไป เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้อง สมบูรณ์และ มีความน่าเชื่อถือ

3.3 ขั้นการประมวลผลข้อมูล แนวทางการจัด โรงเรียนควรมีการประมวลผลข้อมูลด้วยมือ และเครื่องคำนวณ หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เนื่องจากข้อมูลสารสนเทศ ทั้ง 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มงานวิชาการ กลุ่มงานอำนวยการ กลุ่มงานกิจการนักเรียน กลุ่มงานทั่วไป ผลลัพธ์ของข้อมูลสารสนเทศนำเสนอผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียน

3.4 ขั้นการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ แนวทางการจัด โรงเรียนนำเสนอข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียนโดยข้อมูลต้องเป็นปัจจุบัน ควรมีการนำข้อมูลที่ได้ทำการติดตามและประเมินผลมาปรับปรุงงานบริการสารสนเทศของโรงเรียนให้ก้าวหน้า และควรมีการนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปใช้รายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือส่งต่อหน่วยงานอื่นๆ

3.5 ขั้นการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ แนวทางการจัด โรงเรียนควรมีการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศโดยใช้วิธีทัศน์ แพลตฟอร์ม แผ่นซีดีรอม การเก็บข้อมูลบน Data server เพื่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บข้อมูลได้มาก และด้านการสำรองข้อมูล ถ้าข้อมูลชำรุดเสียหายก็สามารถกู้ข้อมูลได้

การอภิปรายผล

การจัดการระบบสารสนเทศ ในขั้นการรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ควรมีการประชุมการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายเช่นแบบสำรวจแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์แบบสังเกต แบบเก็บข้อมูลออนไลน์ แบบสอบถามออนไลน์ ซึ่งสร้างจากโปรแกรม Google Form เป็นส่วนหนึ่งในบริการของกลุ่มโปรแกรม Google Docs ที่ช่วยให้เราสร้างแบบสอบถามออนไลน์ หรือใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว โดยที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ในการใช้งานโปรแกรม Google Form ผู้ใช้สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้งานได้หลายรูปแบบ เช่น การทำแบบฟอร์มสำรวจความคิดเห็นการทำแบบฟอร์มสำรวจความพึงพอใจ การทำแบบฟอร์มลงทะเบียน ในการศึกษาเรื่อง Google Apps for Education นวัตกรรมและการศึกษายุคดิจิทัลของ ไพรัชชนพ วิริยวรกุล และคณะ (2557) พบว่า เป็นนวัตกรรมใหม่ทางการศึกษา ที่ช่วยเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลสร้างการเรียนรู้แบบทำงานร่วมกันได้ทุกที่ทุกเวลาและทุกรูปแบบของเทคโนโลยีที่สามารถเชื่อมต่อระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ ภายใต้การจัดเก็บ รวบรวม และบันทึกข้อมูลบนคลาวด์ด้วยโปรแกรม Google Drive มีการติดต่อสื่อสารผ่านทาง Gmail ทำกิจกรรมกลุ่มได้ในเวลาเดียวกันบนแฟ้มเอกสารเดียวกันได้ด้วยโปรแกรม Google docs ซึ่งอธิบาย Drive พื้นที่สำหรับจัดเก็บข้อมูลบนคลาวด์ ในรูปแบบของข้อความ เสียง และวิดีโอ ทำให้เข้าถึงข้อมูลจากที่ใดก็ได้ไม่จำกัดอุปกรณ์ ไม่ว่าจะ เป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ Mac, PC, Android หรืออุปกรณ์ iOS สามารถแบ่งปันข้อมูลให้กับผู้ที่กำหนดได้โดยประยุกต์ใช้ในการสร้างเอกสารและตอบกลับความคิดเห็นในเอกสารเดียวกันเพื่อแบ่งปันความคิดเห็นหรือรับข้อเสนอแนะได้กลุ่มผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมกลุ่มได้ในเวลาเดียวกันบนแฟ้มเอกสารเดียวกันได้

ส่วนขั้นการตรวจสอบข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ควรแต่งตั้งบุคลากรในการตรวจสอบข้อมูล ซึ่งต้องพิจารณาจากความรู้ ความสามารถของบุคคลทั้ง 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มงานวิชาการ กลุ่มงานอำนวยการ กลุ่มงานกิจการนักเรียน กลุ่มงานบริหารทั่วไป ทั้งนี้เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้อง มีความสมบูรณ์ มีความน่าเชื่อถือ ผลลัพธ์ของข้อมูลมีประสิทธิภาพ ข้อค้นพบจากการศึกษาของราชัน รัตพลที (2555) กล่าวว่า ขั้นการตรวจสอบข้อมูล ควรมีการตรวจสอบข้อมูล ให้ครอบคลุมทุกรายการและควรมีการตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ขั้นการประมวลผลข้อมูลและขั้นการใช้ข้อมูล ควรมีการตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องก่อนการนำมาประมวลผล และขั้นวิเคราะห์ข้อมูล ควรวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการประมวลผลเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ตรงเป้าหมายที่กำหนดไว้แล้ว

ขั้นการประมวลผลผลการศึกษาพบว่าในการประมวลผลข้อมูลด้วยมือ และเครื่องคำนวณ หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทุกครั้ง โดยต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านข้อมูลทั้ง 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มงานวิชาการ กลุ่มงานอำนวยการ กลุ่มงานกิจการนักเรียน กลุ่มบริหารงานทั่วไป เนื่องจากผลลัพธ์ของข้อมูลสารสนเทศนำเสนอผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียนดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2553: 25-27) กล่าวว่า การประมวลผลข้อมูลขั้นนี้ เป็นการนำข้อมูลมาประมวลผลให้เป็นสารสนเทศ หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ ข้อมูลใดที่เป็นสารสนเทศอยู่แล้ว ก็นำมาจัดกลุ่ม แยกแยะ ตามลักษณะและประเภทของสารสนเทศ ซึ่งการประมวลผลนั้นอาจเป็นการจัดหมวดหมู่ การเรียงลำดับ การแจกแจง ตลอดจนไปถึงการใช้สูตรทางคณิตศาสตร์ การดำเนินการอาจใช้วิธีการง่าย ๆ ที่เรียกว่าทำด้วยมือใช้เครื่องคำนวณเล็ก ๆ มาช่วย จนกระทั่งใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่คือคอมพิวเตอร์ก็ได้ในการวิเคราะห์ข้อมูลควรใช้ค่าสถิติที่ง่ายและตรงที่สุด ค่าสถิติที่นิยมนำมาใช้ เช่น ค่าร้อยละ อัตราส่วน สัดส่วน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือแม้กระทั่งการแจกแจงความถี่ ที่เป็นการหาค่าสถิติที่ง่ายที่สุด

ขั้นการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ผลการศึกษาพบว่าการนำเสนอข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียนโดยการนำเสนอแบ่งตามกลุ่มงานทั้ง 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มงานวิชาการ กลุ่มงานอำนวยการ กลุ่มงานกิจการนักเรียน กลุ่มงานบริหารทั่วไป ในแต่ละกลุ่มงานต้องมีผู้ดูแลระบบเพื่อนำข้อมูลสารสนเทศแสดงบนเว็บไซต์ เพื่อข้อมูลเป็นปัจจุบัน มีความถูกต้องของข้อมูล และควรมีการนำข้อมูล ที่ได้ทำการติดตามและประเมินผลมาปรับปรุงงานบริการสารสนเทศของโรงเรียนให้ก้าวหน้าและควรมีการนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปใช้รายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือส่งต่อหน่วยงานอื่นๆซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจันทร์พร เสี่ยงยม

พัคตร์ (2549) พบว่า มีการนำเสนอข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินจากหน่วยงานภายนอก นำเสนอข้อมูลและสารสนเทศในรูปแบบการบรรยาย

สำหรับขั้นการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ผลการศึกษาพบว่าการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศโดยใช้วิธีทัศน์ แฟลชไดร์ แผ่นซีดีรวมการเก็บข้อมูลบน Database server และการเก็บข้อมูลรูปแบบคลาวด์คอมพิวเตอร์ Cloud Computing หรือ Cloud Service เพื่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บข้อมูลได้ปริมาณมากดังที่ สว่างนภา ต่านฤษา (2556) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยี คลาวด์คอมพิวเตอร์ในสถาบันอุดมศึกษา ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยคุณสมบัติของระบบเทคโนโลยี คลาวด์คอมพิวเตอร์มีระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความเกี่ยวข้องกับงาน ด้านคุณภาพของผลลัพธ์จากการใช้เทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล โรงเรียนควรส่งผู้ปฏิบัติงานด้านสารสนเทศ เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยโปรแกรม Google form
2. ขั้นการตรวจสอบข้อมูลโรงเรียนควรส่งผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบข้อมูลของแต่ละกลุ่มงาน เพื่อเข้ารับการอบรม
3. ขั้นการประมวลผล โรงเรียนสนับสนุนให้แต่ละกลุ่มงาน ใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูล
4. ขั้นการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ โรงเรียนควรสนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศผ่านทางเว็บไซต์ของโรงเรียน
5. ขั้นการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ โรงเรียนควรสนับสนุนให้บุคลากรจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศโดยใช้วิธีทัศน์ แฟลชไดร์ แผ่นซีดีรวมและการเก็บข้อมูลบน Database server และรูปแบบ คลาวด์คอมพิวเตอร์ Cloud Computing หรือ Cloud Service เพื่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บข้อมูลได้ปริมาณมาก

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนด้านการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคม
2. ควรศึกษาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีเกี่ยวกับคลาวด์คอมพิวติ้ง Cloud Computing เพื่อให้ผู้ใช้มีความมั่นใจเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้งานเทคโนโลยีคลาวด์คอมพิวติ้ง Cloud Computing
3. ควรศึกษาเรื่องกลยุทธ์การบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *คู่มือการจัดระบบบริหารสารสนเทศภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา เล่ม 4*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงฯ
- จันทร์พร เสงี่ยมพักตร์. (2549). *การจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในอำเภอเมืองเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2558 จาก, http://library.cmu.ac.th/digital_collection/etheses
- ไพรัชชนพ วิริยวรกุล และคณะ. (2557). *บทความวิจัย เรื่อง Google Apps for Education นวัตกรรมและการศึกษายุคดิจิทัล*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2558 จาก, <http://www.tci-thaijo.org/index.php>
- ราชนัน รัตพลที. (2555). *แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเทิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.
- สว่างนภา ต่่านฤษา. (2556). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีคลาวด์คอมพิวติ้งในสถาบันอุดมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. สืบค้นจากฐานข้อมูลงานวิจัย ThaiLis Digital Collection.